

Jankovics József főtitkár beszámolója

– elhangzott Jyväskyläben 2001. augusztus 6-án, a Társaság közgyűlésén –

A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság elmúlt ötévi munkájának értékelésekor nem tehetjük meg, hogy ne állítsuk szembe azt az előző ciklus illetve ciklusok eredményeivel, értékeivel és hiányosságaival. Az 1996. szeptember 13-án Rómában elhangzott főtitkári beszámolónak ugyanis már számot kellett vetnie a rendszerváltásból a Társaság működésére következő pozitívumokkal és negatívumokkal – melyek a legutóbbi időszakban még meghatározóbban alakították működésünk kereteit: tartalmát és körülményeit. E római közgyűlés mérőföldkő volt a Társaság újjászerveződésének, a megváltozott viszonyokhoz, a demokráciához való alkalmazkodásának útján: ott határoztuk el az alapszabály módosítását, illetve a vezetőségválasztás technikájának megváltoztatását. Az akkori döntés eredményei mára értek be, hamarosan vitára bocsátjuk az alapszabály igényes és körültekintő munkával készült szövegtervezetét, s próbára tesszük a vezetőségválasztás új módszerének életképességét. Mivel legutóbb ezek a problémák váltották ki a tagság legélesebb és – akkor sem tagadtuk – jogos kritikáját, s mivel a jövőre nézve alapvető tényezői társaságunk működésének, kérem, hogy ezúttal is az ügyhöz méltó buzgósággal fogadják a vezetőség, illetve a kiküldött bizottságok által kialakított, jobbitó szándékú javaslatokat. (Zárójelben jegyzem meg, hogy jelen nem lévő tagjaink is megkapták e tervezeteket, azzal a felkéréssel, hogy levélben vagy interneten fejezzék ki egyetértésüket vagy eltérő álláspontjukat. Tegyenek javaslatokat a vezetőség megújítására – a megfelelő előírások közepette. Néhány egyetértő választ kaptunk, a vezetőség javasolt összetételének megváltoztatására eddig nem érkezett igénybejelentés.)

Az öt évvel ezelőtt megfogalmazott megújulási szándék – mivel a közgyűlés jóváhagyása szükséges szentesítéséhez – tehát most váltható valóra, s képezheti alapját jövőbeli tevékenységünknek.

Hogy ezt méltón megtehessük, látnunk kell előző fél évtizedünk eredményeinek és gondjainak összesítését is.

Természetesen a legnagyobb eredménynek ezúttal is azt kell tartanunk, hogy a kedvezőtlen előjelek ellenére, saját létezésünket is jelentős mértékben megnehezítve, újra külföldön rendezhetjük meg kongresszusunkat és közgyűlésünket. Ehhez kellett az a rendkívül céltudatos és fáradhatatlan, több éven át összehangoltan és kitartóan végzett előkészítő munka, melyet kongresszusunk elnöke, Tuomo Lahdelma, és főtitkára, Maticsák Sándor irányításával, a titkár, Petteri Laihonon és társaik, valamint a TAVI utazási iroda munkatársai végeztek. Kellett még a Nemzetközi Előkészítő Bizottság tagjainak aktív részvétele, s csakúgy, mint eddig mindig, a budapesti titkárság, Monok István, Nyerges Judit, Visóczykai Márta és Szekrényesi Erzsébet fáradhatatlan asszisztenciája, akikre, a finnországi szervezők távollága miatt – főleg az utóbbi hetekben – rendkívül erőteljes nyomás hárult. De ugyanilyen nyomás hárult a budapesti finn nagykövetségre, különösen konzulaszonyára, Kirssi Porumpääre, vagy Péntek Jánosra és Bányai Jánosra, akik Kolozsvárott illetve Újvidéken tartották az információs frontot. Hálás köszönet mindannyiuknak, hogy e bizony nem könnyű álmat megvalósították. További köszönet illeti a titkárság vezetőjét és tagjait a romló körülmények között végzett mindennapos helytállásukért is.

A Társaság számára is jelentős presztízs-nyereséget jelentett, hogy Monok István főtitkárhelyettes úr a Nemzet Könyvtárosa lett, új munkaköre azzal az előny-

nyel jár a társaság számára, hogy vezető hungarológusként, a hungarológia szervezőjeként több fontos külföldi kutatóhellyel veheti fel személyesen is a kapcsolatot, közreműködésével új együttműködések jöhetnek létre a külföldi hungarológiai műhelyekkel. Különösképpen megnő ennek az értéke, ha azt is figyelembe vesszük, hogy a társaság képviselőiben egyre kevesebb külföldi munkalátogatást tehetünk, még anyaszervezetünk, a Modern Nyelvek és Irodalmak Nemzetközi Szövetségének bureau-üléseiben sem tudtunk jelen lenni, nem is beszélve az Afrikában vagy a Távolszelelten szervezett kongresszusairól.

Ugyanez a jó hír mondható el elnökünkről, Amedeo Di Francesco úrról, akit számos külföldi útja, egyetemközi kapcsolatrendszere mind a magyarországi, mind a külföldi hungarológia jelentős személyiségévé tettek. Az ő ilyen irányú nemzetközi szereplése ugyancsak a társaság presztízsét jelzi s növeli egyben. Jóleső érzéssel nyugtázzhatjuk ugyanezt az alelnök urakról és a vezetőség több tagjáról. Önálló tudósi munkásságukkal, meghatározó hungarológiai szervezőtevékenységük nyomán a magyarságtudomány valódi élmezőnyébe tartoztak. Közülük többnek is lejárt vezetőségi megbízatása korábbi posztján, ám munkásságukra más beosztásban a továbbiakban is számíthatunk: Kósa László alelnököt a vezetőség tagjai közé, Görömbei Andrászt a vezetőség tagjai közül alelnökké, Tonk Sándort szintén, Balázs Mihályt vezetőségi tagból a Számvizsgáló Bizottság elnökévé javasoljuk. Igazán megtisztelő számomra, hogy mind a tagság, mind a vezetőség nevében én köszönhetem meg eddigi áldozatos és felettébb hasznos munkájukat, s remélem, ha a tagság jóváhagyja döntésünket, új posztjukon is hasonló odaadással teljesítik feladatukat. A vezetőség hat tagjának (Borbándi Gyula, Jean Perrot, Kristó Gyula, Sebestyén Árpád, Szathmári István, Tamás Attila) azzal fejezzük ki hálánkat és megbecsülésünket, hogy a tiszteleti tagok közé választásukat javasoljuk a tagságnak.

Sajnos, az elmúlt fél évtized sem kímélte meg vezetőségünket: roppant fájdalmasan érintett bennünket a fényesen emelkedő pályája kiteljesedése előtt elhunyt alelnökünk, Szakály Ferenc korai halála. Tiszteleti tagjaink közül pedig Kálmán Béla, a római Lukács László, az alapító atyák közül Szabolcsi Miklós halála jelent súlyos veszteséget. Tagjaink közül 33 fő hunyt el.

A személyi hírek után most térjünk át a végzett munka értékelésére.

A Társaság titkárságának, budapesti irodájának működéséről közel negyedszázados fennállása alapján elmondhatjuk, hogy jó értelemben véve rutinszerű. Jelen kongresszusunk szervezéséből ráháruló feladatain túl végezte a napi ügyvitel egyes-bajos dolgait: információkat szerzett be és továbbított, a tagok között közvetített, könyveket és folyóiratokat adott ki, a társaság szervezeti életével kapcsolatos teendők végzésén túl ilyen jellegű kiadványokat – lásd e napok segédanyagait – rendezett sajtó alá és szerkesztett. Emellett sikerült – a FILLM főtitkára, David Wells úr által is kiemelten dicsért – internetes honlapot készíteni (sőt, egy ideig Monok István volt a FILLM tagjai közötti internetes kapcsolattartás felelőse is), a legfontosabb adatokkal, a Hungarológiai Értesítő internetes változatával, felgyorsítva a kapcsolattartást a tagokkal, a szerzőkkel, az érdeklődő nagyvilággal. Honlapunk ingyenes szolgáltatást is végez: a kutatók az Országos Széchényi Könyvtár adatbázisaiba is bejuthatnak rajtunk keresztül. (E-mail forgalmunk jelentősen csökkentette postai kiadásainkat.)

Kiadványaink közül első helyen említendő az IV. Hungarológiai Kongresszus előadásainak kiadása három kötetben, közel 2000 oldalon. Az olasz nyelvű kötetet Sárközy Péter és Monok István rendezték sajtó alá, a többi Nyerges Judit, Monok

István és jómagam. A kötetek egy-két, soha el nem készült dolgozat kivételével a kongresszus teljes anyagát közlik, az OKTK jóvoltából viszonylag gyorsan megjelenhettek. A fontos tematikának igen jó sajtóvisszhangja volt, amit az is elősegített, hogy a római La Sapienza egyetem és a Római Magyar Akadémia nagylelkű közreműködésével az eredeti helyszínen tarthattunk sajtóbemutatót. A népes közönség odacsalogatásához a most is jelen levő Bartók Kwartett jó hírneve is hozzájárult.

Állandó gondot jelentett viszont a Társaság két folyóiratának, a Hungarológiai Értesítőnek és a Hungarian Studiesnek a folyamatos megjelentetése. A korábban gyakran késlekedő idegen nyelvű folyóirat Szegedy-Maszák Mihály főszerkesztésében stabilizálta önmagát. Immár a 15. évfolyamába lépett, rendszeresen megjelenik, s az Akadémiai Kiadóval is harmonikus a viszony. A jövő évtől az egyes tanulmányok rezüméi, illetve kulcs-szavai az internetre is felkerülve remélhetőleg szélesebb körű érdeklődést is felkeltenek a, nyugodtan kimondhatjuk, legjelentősebb, legnívósabb idegen nyelvű hungarológiai folyóirat iránt.

A szerkesztőség hasznos megoldásnak tartja, ha tematikus számokat állít össze, ehhez többnyire jelentős – főleg Bloomingtonban rendezett – konferenciák biztosítják az anyagot. Közülük is kiemelkedik a Hungarian Contributions to Scholarship című 1997-es dupla szám, mely a magyar tudósoknak a világ tudományosságában elért eredményeire hívja fel a figyelmet, az irodalomtudománytól és a nyelvésztől a zenén és a neurobiológián, 1956 történetén át az információs korszakig. Társaságunk e lapszámmal képviseltette magát a Frankfurti Könyvkiállításon. Legutóbbi számunk, az éppen kongresszusunk előestéjén megjelent 15/1-es szám a fordítás és fordíthatóság témakörét körüljáró konferencia anyagából válogat, mely anyagból a következő számba is jut még.

A lap főszerkesztője az évenkénti vezetőségi üléseken önmagára rímelve kéri a vezetőségi tagokat publikációkra, illetve azok ösztönzésére – ám ha megnézzük az előző számok, sőt, évfolyamok szerzőgárdáját, köztük elvéve találunk vezetőségi vagy akár rendes tagot. Ha igen, azok többnyire visszatérő nevek. Itt és most, erről a helyről is tisztelettel kérem és buzdítom – a főszerkesztő úr nevében is – a közgyűlés tisztelt résztvevőit, hogy maguk vagy kollégáik, vagy éppen diákjaik arra érdemes angol, német, francia nyelvű dolgozatait juttassák el a Hungarian Studies szerkesztőségének.

A folyóirat utóbbi öt évfolyamára egyébként az elméleti érdeklődés fölerősödése, illetve a korábbi évtizedben tapasztalható erős irodalomcentrikusság helyett – a külföldi igények áthangolódására figyelmeztetve – a történettudomány, a 20. századi Magyarország és Közép-Európa legfontosabb történelmi-politikai kérdései felé való fordulás volt a jellemző. A Hungarian Studies változatlanul fontos fóruma a külföldi hungarológus szakembereknek, akik, sajnos, egyre kevesebb publikációs lehetőséggel rendelkeznek. Éppen ezért e helyről is szóvá kell tennünk a Magyarország tudományos imázsának egyik legprofesszionálisabb, mert leghitelesebb, a külföldi kutatói szempontokat is érvényre juttató folyóirat szerkesztésének óriási erőfeszítéseit az állandó létbizonytalanságban. A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság akadémiai támogatáson alapuló éves költségvetéséből – kb. 1,9 millió forint – soha sem tudta megjelentetni kiadványait. Ma sincs ez másként. Itt is látható idei első számunk még meg tudott jelenni a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma miniszterének különkeretéből – az előző évi második számmal együtt összesen 500 000 forint –, a második számra e támogatásból már alig jut valami. Az ez ügyben többször is beadvánnyal bombázott Országimázs Központ nem talált megfelelő jogi formulát a támogatáshoz.

E lapot, a dolog természetéből fakadóan, nem lehet másutt szerkeszteni és kiadni, csakis Magyarországon. Külső támogatásra van feltétlenül szükségünk, hogy az érdemi munkához érdemi feltételeket is teremthessünk.

Hasonlóképpen érvényesek a római beszámolónak a Hungarológiai Értesítőre vonatkozó megállapításai a szerkesztés ellehetetlenüléséről (recenziós példányok hiánya, a recenzióírási kedv megszűnte, a bibliográfiák késése, személyi problémák stb.). Sőt, a tudományos információcserében az utóbbi fél évtizedben bekövetkezett változások meg is kérdőjelezik a lap hagyományos úton történő megjelentetését, már csak költségkímélési okból is. Vezetőségünk már korábban úgy látta jónak, hogy a recenziós kötetek printelt változata ne, csak az internetes forma jelenjék meg. Ez utóbbinak Monok István gondozásában egy csökevényes változata hozzáférhető, de anyaga a fentebb vázolt okok miatt nehezen frissíthető. A bibliográfiai számok fontosságát mindig is hangsúlyoztuk, ezért 2000-ben a XV. évfolyam az 1991-es tárgyévi anyaggal el is hagyta a sajtót. A következő szám nyelvészeti és néprajzi anyagának összeállítását már nem vállalták eddigi készítői. Utódat is a mai napig sem sikerült megtalálni. Ha a szakma úgy dönt, hogy a vállalkozás érdemes a folytatásra, valóban szükség van ilyen segédanyagra, akkor kérem a nyelvészet és a néprajz jelen levő képviselőit, segítsenek a bibliográfusi utánpótlás megtalálásában vagy kijelölésében. Ha nem úgy dönt, akkor eljárt a Hungarológiai Értesítő fölött az idő, az eltelt 22 év alatt betöltötte hivatását; a jövőben más módszerekhez és technikákhoz kell folyamodnunk. Mint e segédkönyv használója, úgy érzem, a mai kaotikus bibliográfiai viszonyok között a lap e funkciójára még egy ideig szükség lenne. Kérem tehát ez ügyben is véleményüket.

A kiadványok szervezése és szerkesztése mellett változatlanul nagy gondot fordítottunk a külföldi kutatóhelyek, illetve főleg az egyéni kutatók munkájának szakkönyvekkel való segítésére, kollégák rövid magyarországi kutatóútjainak biztosítására. Mivel ezt a tevékenységet az utóbbi időszakban jószérével egyedül az Illyés Közalapítvány – egyre csökkenő tendenciát mutató – támogatására alapozhattuk, természetesen az erre fordítható összeg arányában csökkent a támogatottak száma is.

Míg az előző periódusban több hungarológiai érdekű vállalkozást – főleg könyvkiadást – támogathattunk anyagilag, e ciklusban ilyenre nem kerülhetett sor.

Előző közgyűlésünkön hét magyarságkutató kollégánk kiemelkedő oktató- és kutatómunkásságát, utánpótlást nevelő tevékenységét ismerhettük el Lotz János Emlékéremmel, a Lotz-bizottság és a Vezetőség e közgyűlés elé is több hungarológus kitüntetését terjeszti.

Miközben köszönetet mondunk a legjobb idegen nyelvű hungarológiai publikációt díjazó Szirmai-díjért az alapítónak, Szirmai Endre németországi orvosprofesszornak, s egyben gratulálunk a legutolsó (sajnos, nem nyelvbtlás, így kell fogalmaznom) díjazottnak, Balázs Mihálynak, aki az *Early Transylvanian Antitrinitarianism. From Servet to Palaeologus* (Valentin Koerner, Baden-Baden, 1996) című munkájával érdemelte ki a kitüntető díjat, sajnálattal kell bejelentenem, hogy több Szirmai-díjasunk előreláthatólag már nem lesz. Az alapító bejelentette, hogy a díjat a továbbiakban nem áll módjában finanszírozni. A nagyfontosságú díj pótlásáról Társaságunknak kell gondoskodnia. A vezetőség a főtítkárt és helyettesét bizta meg e feladattal. Első lépéseinket rögtön kudarc kísérte. A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma és az Oktatási Minisztérium arra hivatkozva, hogy a törvény kizárja a társadalmi szervezettel történő közös díjalapítást, illetve azzal az érveléssel, hogy van elég díj ilyen tevékenység elismerésére, terjesszünk fel inkább

azokra (megtettük, nem fogadták el), elutasította kérésünket. A jelzett kitüntetések azonban nem járnak pénzjutalommal, nekünk pedig éppen az lenne a fontos, hogy az erkölcsi elismerésen túl valóban segíthessük a külföldi hungarológuspályafutások kibontakozását. Úgy látszik, az ilyen célokra egyébként úgyszintén nehezen mozduló magántőke felé kell megtennünk a további lépéseket a díj pótlása érdekében.

E közvetlenül a Társaság működésén és az alapszabályban kijelölt napi illetve aktuális tevékenységén túlmutató, a hungarológiát, annak jövőjét általánosságban érintő ügyekben igyekeztünk részt venni, sőt abban kezdeményező szerepet vállaltunk. Iniciatívánk nyomán jött létre 1999. március 29-én az a tanácskozás, melyen a két minisztérium közös fellépését kívántuk elérni a hungarológia új szervezeti felépítése érdekében. A megbeszélésen részt vett még a Nemzetközi Hungarológiai Központ két vezetője is. „A hungarológia aktuális problémái” című – egyébként igen gyarló – emlékeztető igazolja megújítási igényünk jogosságát. A résztvevők mindegyike többé-kevésbé egyetértett velünk. A hungarológia fogalmának tartalmi, gyakorlati és elméleti jellegű újrameghatározása érdekében azóta szervezett viták eredményeként a Hungarológiai Munkabizottság által az Oktatási Minisztérium elé terjesztett fogalom-értelmezési kísérlet – melynek nem titkolt célja az új hungarológia-koncepció kidolgozásához nyújtandó szakmai állásfoglalás volt – pedig azt jelzi számunkra, hogy a szakmai és a politikai oldal konszenzus-keresésének megtörténtek első lépései.

Megelégedéssel vettük tudomásul hogy e szakmai állásfoglalásban 1999. márciusi kezdeményezésünknek számos fontos elemét láthattuk viszont. Nagy kár, hogy a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumában azóta bekövetkezett személyi változások – az álláspontunkkal szimpatizáló miniszter, azt vállaló államtitkár-helyettes, főosztályvezető távozása – következményeként az a lehetetlen vagy inkább tarthatatlan helyzet állt elő, hogy a nemzeti kulturális hagyományok őrzésére-kutatására-ápolására, mint neve is mutatja, hivatott minisztérium érdekköréből kikerült a hungarológia. A helyzetre jellemző, hogy bár a minisztériumtól köszönettel vett támogatást kapott kongresszusunk, ám egy jelzett, majd visszavont támogatás megadását kérő levelünket – melyet aláírt elnökünk, összes alelnökünk, a főtitkár és helyettese – Rockenbauer miniszter úr írásos válasza sem méltatta.

Remélhetőleg egy megújított hungarológia-koncepció, illetve intézményrendszer kialakításában mindkét minisztérium, az Akadémia és az érintett tudományos szervezetek közös erővel, a szakmai szempontok és vélemények maximális figyelembevételével vesznek majd részt.

A hungarológiai intézménystruktúra újraszervezésének időszerű feladatából ránk háruló rész-feladatok mellett Társaságunknak el kell kezdenie saját szerepének és funkciójának újragondolását is. Illetve, pontosabban, folytatnia kell az e téren megtett kezdőlépéseket. Két területen is jelentkezett hiányérzetünk. Az egyik természetesen anyagi: az ellátórendszer a társadalmi változások következtében túllépett rajtunk. A társaság nemzetközi státusa a 25 évvel ezelőtti viszonyokhoz igazodva működött hatékonyan, most inkább bénító hatású. Az akadémiai támogatás, illetve az Illyés Közalapítvány pályázatán elnyert összeg már nem elegendő arra, hogy a szomszédos országokból hozzánk forduló kollégák igényeit kielégítsük. Volt idő, amikor a Nemzetközi Magyar Filológiai Társaságon kívül ilyen irányú segítségért senkihez sem fordulhattak Magyarországon. Mára már, szerencsére, több alapítvány, köztük a Domus Hungarica is rendelkezésükre áll – nagyobb lehetőségekkel, jelentősebb összeggel. Hozzánk – helyzetünk ismeretében, már

csak kíméletből is – kevesebben fordulnak. Természetesen az ő támogatásukról sem feledkezve meg, úgy tűnik, a hangsúlyt át kell tennünk a magyarországi forrásokból nem támogatott külföldi kollégák, intézményeik és tanítványaik megsegítésére – hiszen az ő munkájuk a nem magyar alapozású külföldi hungarológia letéteményese, ők az ottani magyarságkép igazi alakítói – és nem az itthonról vezényelt imázs-alakítás –, ők gondoskodhatnak szakmai utánpótlásuk kineveléséről. Amely nélkül elhalhat a külföldi magyarságkutatás, mint ennek könnyen felismerhető tendenciáit vakok lennénk, ha nem látnánk. Magyarországnak nemcsak érdeke, hanem kötelessége a velük való törődés, a róluk szóló gondoskodás. Ezt más helyettünk nem teszi meg, s Társaságunk vezetőségének és tagjainak óriási szerep jut a velük való mindennemű kapcsolat minél eredményesebb működtetésében. Munkájuk támogatásában és visszaigazolásában. Idáig bárhova fordultunk e tervezetünkkel, az ügy elvi helyeslésén túl sehol sem találtunk az ehhez szükséges anyagi bázisra. Talán a hungarológia hazai intézményrendszerének és pénzügyi helyzetének újragondolásával és teljesen más anyagi dimenziók közé helyezésével ez a súlyos probléma is megnyugtató megoldást nyer.

A másik hiányérzetet keltő terület minden bizonnyal összefügg az elsővel. Az elmúlt fél évtized során a külföldi hungarológus-utánpótlással nem sikerült életképes kapcsolatot kialakítanunk. Míg mestereik számára vonzó, s politikailag egyedül elképzelhető volt a Társasággal való szoros együttműködés, amely jószerevével az egyetlen szálát jelentette a magyarországi tudományos élethez való kötődésben, addig az egyetemek mostanában kiépülő bilaterális vagy multilaterális kapcsolatrendszere a közvetlen kontaktust részesíti előnyben. E változásoknak és folyamatoknak a finanszírozása is biztosított a különféle nagy európai vagy uniós programok égisze alatt. Társaságunk már említett státusánál fogva szenvedő alanya: e pályázati rendszerekből is kényszerűen kimarad. E téren is végig kellene gondolni az új rendszerekhez való rugalmas alkalmazkodás és a nemzetközi tudományos társaság jellegének megőrzése közti lehetőségeket. Túl azon, hogy az oktatók közbenjárását kérjük tanítványaik informálásában és a Társaság felé irányításában – nekünk magunknak is meg kell találnunk önmagunk vonzóbbá tételének módjait, illetve éppen a dolgokban járatos külföldi kollégák segítségét várjuk egy új típusú nemzetközi hungarológiai kapcsolatrendszer kiépítéséhez, s annak finanszírozásához.

Hazai viszonylatban kissé kedvezőbb a kép: debreceni, szegedi, pécsi vezetőségi tagjaink felhívták doktoranduszaik figyelmét a társaság létére és működésére, ugyanezt kellene elérnünk az újabban alapított egyetemek esetében, illetve az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, ahol kezdettől fogva ellenérv tapasztalható a Társasággal szemben.

A kérdés önmagán túlmutató jelentőségű: az új tudósgenerációk jelenléte vagy hiánya, esetleg tudatos távolmaradása a Társaság jövőjét határozza meg.

A Társaság elmúlt ötévi működésének anyagi viszonyairól nem tisztem beszámolni, elvégezte azt a Számvizsgáló Bizottság. De amikor nem arról beszélek – alapvetően akkor is arról adok jelzéseket. Szinte minden érvényes e ciklusra is, amit a megelőzőről Rómában mondtam: az Akadémia évek óta alig változó, még az inflációt sem követő költségvetési támogatása – jóllehet legfőbb anyagi bázisunkat nyújtotta – még az alapszinten végzett működést sem tette lehetővé a rendszer-váltás után. Inkább csak a létünket biztosította. Az Illyés Közalapítvány, a társadalmi egyesületeket támogató parlamenti bizottság, a Művelődési és Közoktatási Minisztérium, majd utódai támogatása, a Nemzeti Kulturális Alapprogram pályáza-

tokon elnyert összegei valóban hálás köszönetet érdemelnek, az igazi munkánk ezekre alapozódott. Ám ahhoz, hogy igényeink és céljaink és feladataink szerint működtessük az irodát, jelentessük meg kiadványainkat, nyújtsunk szolgáltatásainkat, sosem voltak elegendőek. Hogy az alkalmazottak megkaphassák – alacsony – fizetésüket, a főtitkár és helyettese egy ideje nem vesz fel tiszteletdíjat. Mint a gazdasági vezető beszámolójából kitűnik, a hiánygazdaságban a IV. Hungarológiai Kongresszus bevételeinek felélésével tudtuk az alapszabály által előírt és megkövetelt feladatainkat ellátni.

A vázolt jövőbeli működéshez feltétlenül jelentősebb anyagi támogatásra van szükségünk – természetesen egy jobban finanszírozott hungarológiai intézményrendszer tagjaként – mint a nemzetközi hungarológiáért felelős tudományos és tudományszervező társaságnak. A Magyar Tudományos Akadémia felismerve és honorálva e felelősséget, 2001-től 100%-kal felemelte éves költségvetési támogatásunkat, reméljük ez a keret nem marad újabb tíz évig változatlan, s az infláció sem vonja el az érdemi munkavégzés elől. Ugyanígy abban is reménykedünk, hogy a hungarológia kialakulóban levő új ellátó- és elosztó rendszerei méltányolják nemzetközi keretek között megvalósítandó célkitűzéseinket. E célok teljesítése nélkül ugyanis nincs értelme a Társaság létezésének.

Főtitkári beszámolómm végére érve, még egyszer megköszönöm a jyvaskyläi egyetem rektorának, Jyvaskylä városának, hogy egy hétre kedves vendégszeretettel átengedték nekünk egyetemüket és városukat, hogy megmutassuk legújabb tudományos eredményeinket, eleget tehesünk szervezeti életünk kötelességeinek, újragondolhassuk és megteremthessük működésünk új kereteit. Ugyancsak köszönetet fejezem ki tagságunknak és vezetőségünknek az elmúlt öt évben végzett munkáért, a folyamatos működéshez nyújtott segítségért és a megtapasztalt együttérzésért. E köszönettel búcsúzom a Nemzetközi Magyar Filológiai Társaságtól, abban a reményben, hogy öt sikeres tudományos munkanap után ugyanígy a Nemzetközi Magyarorságtudományi Társaságot és tagjait köszönheti az új vezetőség. Köszönöm figyelmüket, s kérem, vitassák meg, s a vita végeredményeként fogadják el a főtitkár beszámolóját.